

Fenomén

Fenomén je často chápán jako to, co nám je bezprostředně „dáno“, zejména smyslově. To je ovšem zatíženo hned několika problémy. Především je velmi nejasné, co máme na mysli slovem „bezprostřední“; je vůbec možno u smyslového vnímání mluvit o jakékoli „bezprostřednosti“? Základním problémem resp. rovnou omylem empirismu je pojetí tzv. bezprostřední zkušenosti; žádná zkušenost není (a nemůže být) bezprostřední. Ani tzv. „bezprostřední data vědomí“ nejsou (a nemohou být) chápána jako „bezprostřední“, neboť mezi jakýmkoli vnějším podnětem a jeho uvědoměním je vždycky komplikovaná struktura, která takové uvědomění prostředkuje. Zvláštní důležitost musíme věnovat zejména tomu, jak se vyšší úrovně vědomí vždycky (a nutně) podílejí na ustavení fenoménu (jevu), v němž při nekritickém nebo málo kritickém přístupu lze vidět (chápat) jakoby přímo to, „co“ se jeví.

(Písek, 140121-1.)